

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615201490
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5615201490.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v právnom spore žalobcu: W. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. XXX, zastúpeného splnomocneným zástupcom AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm, s. r. o., so sídlom Kmeťova 26, Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody vo výške 5.499,12 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/84/2015-191 zo dňa 29. apríla 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v poradí druhom výroku v časti zamietnutia žaloby čo do zaplatenia sumy 1.308,97 eur mení tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.308,97 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.308,97 eur od 02. 02. 2015 do zaplatenia, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti v poradí druhého výroku a v prvom výroku, ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.263,79 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.263,79 eur od 02. 02. 2015 do zaplatenia, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66,30 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 10C/84/2015-191 zo dňa 29. 04. 2019, v poradí prvým výrokom, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.263,79 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.263,79 eur od 02. 02. 2015 do zaplatenia, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok). V poradí druhým výrokom žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18 % (tretí výrok).

V odôvodnení konštatoval, že žalobou doručenu okresnému súdu dňa 27. 02. 2015 sa žalobca domáhal voči žalovanej náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) vo výške 5.499,12 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 01. 02. 2015 do zaplatenia. Nárok na náhradu škody si uplatnil v súvislosti s trestným stíhaním na základe uznesenia vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva PZ v Žiline, Úradu justičnej a kriminálnej polície PZ sp. zn. ČVS: ORP-1057/OEK-ZI-2004 zo dňa 13. 05. 2005, ktorým mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, 3 Tr. zákona. Okresný súd Žilina ho v konaní sp. zn. 9T/131/2007 rozsudkom zo dňa 27. 04. 2012 oslobodil spod obžaloby, nakoľko skutok nie je trestným činom, odvolanie prokurátora proti uvedenému rozsudku bolo uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2To/76/2012 zo dňa 15. 08. 2012 zamietnuté. Keďže bol spod obžaloby v celom rozsahu oslobodený, považuje sa, s ohľadom na § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., v

spojitosti s ustálenou judikatúrou, podanie obžaloby a uznesenie o vznesení obvinenia, spolu s ďalšími rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní, za nezákonné rozhodnutie, ktorému predchádzal aj nesprávny úradný postup orgánov činných v trestnom konaní. V trestnom konaní sa nechal zastupovať zvoleným obhajcom, preto mu vznikla škoda spočívajúca v povinnosti úhrady trov obhajoby.

Žalovaná namietala svoju procesnú spôsobilosť konať v mene štátu, majúc za to, že nie sú splnené základné hmotnoprávne predpoklady na postup podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., keďže škodu nespôsobilá prokuratúra. Namietala aj účelnosť vynaloženia trov obhajoby.

Súd vo veci s poukazom na ust. § 4 ods. 1 písm. f) a § 27b ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v platnom znení aplikoval ust. § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2008, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov a žalobe žalobcu čiastočne vyhovel, nakoľko mal preukázanú jej čiastočnú dôvodnosť.

Konštatoval, že žalobca sa žalovaného nároku domáhal právnym dôvodom náhrady škody, ktorá mu mala byť spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom, spočívajúcej vo vynaložených trovách právneho zastúpenia v trestnom konaní. V nadväznosti na právoplatné skončenie konania vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 10C/111/2015, predmetom ktorého bol nárok žalobcu (v procesnom postavení žalobcu 1/) voči žalovanej na náhradu nemajetkovej ujmy odvodzovanej žalobcom z totožného nezákonného rozhodnutia ako v prejednávanej veci, sa medzi stranami sporu označenie orgánu, oprávneného konať v spore v mene žalovanej, ako aj existencia nezákonného rozhodnutia, zakladajúceho nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., stali nespornými. Medzi stranami nebolo sporné, ani to, že žalovaná v lehote 6 mesiacov od prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku nárok žalobcu neuspokojila.

Súd mal v spore preukázané splnenie všetkých atribútov vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Mal preukázanú existenciu nezákonného rozhodnutia orgánov verejnej moci, ktorým bolo uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi, proti ktorému podal sťažnosť, ktorá bola prokurátorom zamietnutá, v spojení s podanou obžalobou. Žalobca bol spod obžaloby oslobodený, čo má, v zmysle ustálenej judikatúry, rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť.

Žalobca si uplatnil voči žalovanej nárok na náhradu škody, spočívajúcej vo vynaložených trovách právneho zastúpenia v trestnom konaní. Žalovaná namietala účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia a tiež svoju výlučnú zodpovednosť za vzniknutú škodu, poukazujúc na skutočnosť, že škoda na strane žalobcu vznikla aj vynaložením trov právneho zastúpenia za zastupovanie v konaní pred súdom, za ktorú by zodpovedať nemala niesť. Navrhla preto znížiť náhradu škody o sumu zodpovedajúcu trovám právneho zastúpenia v konaní pred súdom.

Súd priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu škody spočívajúcej v účelne vynaložených trovách právneho zastúpenia, v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) v znení účinnom v čase vykonania jednotlivých úkonov právnej služby. Vychádzajúc z ust. § 12 ods. 3 písm. a), § 14, § 15, § 16 ods. 3, 4, § 17, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a § 7 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov priznal náhradu škody vo výške 3.263,79 eura, a to za úkony právnej služby: prevzatie a príprava obhajoby, vrátane prvej porady s klientom dňa 20. 05. 2005, písomné podanie týkajúce sa veci samej - sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 23. 05. 2005, písomné podanie netýkajúce sa veci samej - žiadosť o preskúmanie dôvodov odopretia nazretia do vyšetrovacieho spisu zo dňa 23. 05. 2005, písomné podanie týkajúce sa veci samej - návrh na vykonanie dôkazov zo dňa 06. 07. 2005, písomné podanie týkajúce sa veci samej - návrh na zastavenie trestného stíhania zo dňa 30. 08. 2005, písomné podanie týkajúce sa veci samej - žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora zo dňa 07. 10. 2005, účasť pri vyšetrovacích úkonoch - výsluch svedka C. Q. a svedka C. Q. dňa 15. 12. 2005, účasť pri vyšetrovacích úkonoch - výsluch svedka T. I. dňa 06. 02. 2006, písomné podanie týkajúce sa veci samej - návrh na zastavenie trestného stíhania zo dňa 17. 02. 2006, účasť pri vyšetrovacích úkonoch - výsluch žalobcu ako obvineného dňa 28. 06. 2006, účasť pri vyšetrovacích úkonoch - výsluch svedka C. Q. dňa 18. 01. 2007, písomné podanie netýkajúce sa veci samej - žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa zo dňa 19. 02. 2007, účasť pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania - preštudovanie vyšetrovacieho spisu dňa 18. 06. 2007, účasť pri vyšetrovacích úkonoch - účasť na konfrontácii medzi obvineným a svedkom dňa 16. 07. 2007,

písomné podanie týkajúce sa veci samej - návrh na vykonanie dôkazov zo dňa 31. 01. 2008, účasť na hlavnom pojednávaní dňa 02. 12. 2009 a účasť na hlavnom pojednávaní dňa 10. 02. 2010.

Súd mal preukázanú príčinnú súvislosť medzi vznikom škody na strane žalobcu, spočívajúcej v trovách právneho zastúpenia a vedením trestného stíhania voči nemu, keď ku škode v majetkovej sfére žalobcu, ku ktorej došlo vynaložením nákladov na trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, by nedošlo, nebyť vedenia trestného stíhania voči nemu.

Nakoľko žalovaná sa dostala s plnením svojho peňažného záväzku voči žalobcovi do omeškania, vznikol žalobcovi aj nárok na úroky z omeškania. Súd priznal žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne z priznanej sumy od 02. 02. 2015 do zaplatenia, v zostávajúcej časti uplatnených úrokov z omeškania žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súd neakceptoval argumentáciu žalovanej o „spoluzavinení“ iného subjektu, keď zodpovednostným subjektom zo zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. je štát, bez ohľadu na orgán, ktorý koná v jeho mene. Neexistujú teda viaceré zodpovednostné subjekty zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, medzi ktoré by bolo možné nárok na náhradu škody „rozdeliť“, nakoľko jediným zodpovednostným subjektom je štát.

V zostávajúcej časti, t. j. v časti uplatneného nároku vo výške 2.235,33 eur, súd žalobu zamietol, nakoľko nemal preukázanú jej dôvodnosť. Súd nepriznal žalobcovi nárok na náhradu škody za vynaložené trovy právneho zastúpenia za poradu pred výsluchom dňa 07. 06. 2005 a pred výsluchom dňa 19. 10. 2005, nakoľko tieto nepredstavovali účelné úkony na uplatňovanie obhajobných práv v trestnom konaní. Pri výsluchu dňa 07. 06. 2005 žalobca požiadal o odklad výsluchu z dôvodu, že sa naň nemohol pripraviť, z uvedených dôvodov však už v podaní zo dňa 23. 05. 2005 žiadal o odklad výsluchu. Advokátka žalobcu sa zároveň výsluchu nezúčastnila. Pri výsluchu dňa 19. 10. 2005 žalobca len vyhlásil, že je nevinný a do preskúmania postupu vyšetrovateľa odmietol vo veci vypovedať, pritom dôvody na nevypovedanie vo veci uviedol už v písomnom podaní zo dňa 07. 10. 2005. Nie je preto zrejmé, aké iné skutočnosti mali byť predmetom porady. Obhajca žalobcu sa pritom rovnako výsluchu nezúčastnil. Súd považoval za neúčelne vynaložené aj trovy právneho zastúpenia za návrh na doplnenie dokazovania a zastavenie konania zo dňa 18. 06. 2007, ktorý bol vyšetrovateľovi doručený pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu, nakoľko návrhy, ktoré obsahoval, mohli byť vykonané priamo pri preštudovaní spisu. Vykonanie uvedených návrhov samostatným úkonom preto súd považoval za nadbytočné a neúčelné. Rovnako za neúčelné súd vyhodnotil i podanie žalobcu zo dňa 18. 02. 2008, označené ako vyjadrenie k obžalobe. Po doručení obžaloby žalobca, prostredníctvom svojho obhajcu, na základe výzvy súdu, doručil súdu návrh na vykonanie dôkazov, za ktorý úkon právnej služby bola žalobcovi priznaná náhrada škody, na predloženie vyjadrenia k obžalobe žalobca vyzvaný nebol. V zmysle ust. § 256 ods. 1 Trestného poriadku má obhajca na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby právo zaujať k obžalobe stanovisko.

Súd nepriznal žalobcovi za účasť na výsluchu svedkyne C. Q. 15. 12. 2015 tarifnú odmenu za 3 začaté dvojhodiny, nakoľko výsluch trval od 14:00 hod. do 17:15 hod., t. j. 2 začaté dvojhodiny. Rovnako súd krátil žalobcovi nárok na náhradu škody za úkony právnej služby vykonané dňa 23. 05. 2005 - žiadosť o preskúmanie dôvodov odopretia nahliadnutia do spisu a dňa 19. 02. 2007 - žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa, za ktoré patrí odmena len vo výške 1-ice tarifnej odmeny, nakoľko nešlo o podania týkajúce sa veci samej, ale predstavovali žiadosti o preskúmanie procesného postupu.

Súd žalobcovi nepriznal ani náhradu škody predstavujúcu daň z pridanej hodnoty z náhrad hotových výdavkov obhajcu vo vzťahu k úkonom právnej služby vykonaným do 31. 05. 2009, nakoľko ust. § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 31. 05. 2009 umožňovalo priznať daň z pridanej hodnoty len z tarifnej odmeny, nie aj z náhrad hotových výdavkov, resp. náhrady za stratu času.

Súd napokon žalobcovi nepriznal náhradu škody predstavujúcu náhradu za stratu času v zmysle ust. § 17 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri úkonoch právnej služby, ktoré neboli vykonané advokátom, ale advokátskym koncipientom. Advokátovi príslúcha náhrada za stratu času z dôvodu, že počas cesty na úkon právnej služby, ktorý je vykonávaný mimo miesta jeho sídla, nemôže vykonávať iné povinnosti. Počas cesty advokátskeho koncipienta na úkon právnej služby však advokátovi ako jeho zamestnávateľovi strata času nevzniká.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a žalobcovi, ktorý bol úspešnejšou stranou sporu priznal pomernú časť náhrady trov konania. Úspech žalobcu v spore predstavoval 3.263,79 eura, čo v percentuálnom vyjadrení činí 59 %, jeho neúspech 2.235,33 eura, čo v percentuálnom vyjadrení činí 41 %. Pomer úspechu a neúspechu žalobcu potom predstavoval 18 % (59 % - 41 %). Súd preto priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18 %.

2. Proti tomuto rozsudku, čo do výroku I., ktorými súd žalobe v časti vyhovel, podala žalovaná z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d) a f) C. s. p. odvolanie, ktorým sa domáhala jeho zrušenia v tejto časti a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Namietala, že okresný súd do povinnosti nahradiť žalobcovi škodu, ktorá mu mala byť spôsobená v súvislosti s trestným konaním vedeným jednak na Okresnej prokuratúre Žilina pod sp. zn. 2Pv 54/05/5511, jednak na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 9T/131/2007 zahrnul aj trovy trestného konania vynaložené v konaní pred okresným súdom, pričom v tejto súvislosti nedostatočne reflektoval na skutočnosť, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v tejto časti nie je pasívne legitimovaným subjektom. V časti trov trestného konania vynaložených žalobcom v trestnej veci v štádiu trestného konania realizovaného pred súdom Slovenskej republiky je v zmysle § 4 ods. 1 písm. a), bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. pasívne legitimovaným Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Žalobca bol spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Keďže okresný i krajský súd konštatovali absenciu zákonných znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, ide o objektívnu prekážku vedenia trestného konania, ktorá existovala v čase podania obžaloby na vecne a mieste príslušnom súdu a bola bez ďalšieho zistiteľná aj z vyšetrovacieho spisu. Okresný súd ako subjekt, pri ktorom je prezumovaná znalosť práva, mohol a mal predmetný nedostatok trestného konania zistiť už pri preskúmaní obžaloby v intenciách § 241 Tr. poriadku, čo následne mohlo a malo viesť k jeho rozhodnutiu podľa § 241 ods. 1 písm. c), v spojení s § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku.

Z uvedeného dôvodu sa domnieva, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky nemôže niesť a ani nenesie žiadnu relevantnú zodpovednosť vzťahujúcu sa na tú časť škody, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená vynaložením trov trestného konania v konaní pred súdom. V prípade správneho procesného postupu okresného súdu by totiž žalobcovi neboli vznikli trovy trestného konania. Trovy trestného konania uplatňované žalobcom spoluzavinil subjekt odlišný od žalovanej, preto je potrebné tieto krátiť o sumu 1.096,95 eur, predstavujúcu trovy právneho zastúpenia žalobcu na úseku konania pred súdom.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej k žalovanej namietanej pasívnej vecnej legitimácii uviedol, že otázka, ktorý orgán štátu, vzhľadom na obsah a povahu daného sporu, má v mene žalovaného konať pri uplatnení nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., nie je otázkou pasívnej legitimácie. Pasívna legitimácia žalovanej, t. j. Slovenskej republiky, v predmetnom súdnom konaní je nespochybniteľná a je daná samotným zákonom č. 514/2003 Z. z. Štát ako zodpovedný subjekt nezodpovedá za seba, ale za subjekt, ktorý škodu, či nemajetkovú ujmu zapríčinil. Tým je orgán štátu alebo orgán organizácie, na ktorú sa preniesli úlohy štátneho orgánu; pretože štát zodpovedá za tieto orgány, oni sami nie sú subjektmi zodpovednostného vzťahu, ako sa mylne domnieva Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na správnosť, či nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, v dôsledku čoho sa neposudzuje správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania, v danom prípade oslobodenie spod obžaloby. Ani poškodený, v danom prípade žalobca, ani žalovaná a ani súd nie sú oprávnení posudzovať mieru zodpovednosti jednotlivých subjektov v trestnom konaní. Otázka, ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu daného sporu má v mene žalovanej konať, nie je otázkou pasívnej legitimácie žalovanej.

Žalobca poukázal tiež na to, že otázka pasívnej vecnej legitimácie a orgánu oprávneného konať v mene štátu už bola medzi totožnými účastníkmi konania (predmetom iného konania bola nemajetková ujma) zo strany odvolacieho súdu výslovne vyriešená v rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/265/2018, ktorý sa stotožnil so súdom prvej inštancie, že v mene Slovenskej republiky má ako ústredný orgán štátnej moci, v mene ktorej koná, vystupovať Generálna prokuratúra Slovenskej republiky.

Pokiaľ žalovaná namietala náhradu škody, ktorá by údajne nebola na strane žalobcu vznikla, keby Okresný súd Žilina v danej trestnej veci konal a rozhodol v intenciách § 241 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. náhradu škody, uvedené tvrdenia žalovanej považoval za účelové a bezpredmetné. Prokurátor opakovane podával odvolania voči rozhodnutiam okresného súdu, ktorými bol spod obžaloby prokurátora oslobodený, a teda je evidentné, že sám prokurátor spôsobil ďalšie úkony v konaní pred súdom.

4. Proti rozsudku okresného súdu, čo do druhého výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol a tretieho výroku o trovách konania, podal z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d), h) C. s. p. odvolanie i žalobca,

ktorý sa podaným odvolaním domáhal zrušenia napadnutého rozsudku v tejto časti a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmeny spočívajúcej vo vyhovení žalobe i v tejto časti. Žalobca nesúhlasil s nepriznaním náhrady za stratu času k úkonom právnej služby vykonaným advokátskym koncipientom, ktoré súd, okrem ďalších náhrad, nepriznal z vlastnej iniciatívy. Žalovaná jednotlivé súdom nepriznané alebo krátené náhrady, DPH či úkony ako také nenapádala a nerozporovala, preto okresný súd podľa jeho názoru postupoval v rozpore s čl. 7 ods. 1, čl. 16 ods. 1, § 149 a § 151 C. s. p. Poukázal na to, že v sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu a rozsudok v takomto konaní (v zásade) zodpovedá tomu, čo strany sporu zhodne tvrdili (§ 186 ods. 2) a (v zásade) nezohľadňuje to, čo žiadna zo strán sporu netvrdila. Pokiaľ ide o nesporné skutkové tvrdenia, tieto si súd osvojil ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza pri meritórnom rozhodnutí. Pre nesporné skutkové tvrdenia platí, že ak ich strana nepoprela vôbec, pretože sa k tvrdenej skutočnosti nevyjadrila alebo ich síce poprela, avšak neúčinne, aplikuje sa právna domnienka uvedená v § 151 ods. 1 C. s. p. Žalovaná nijakým spôsobom nerozporovala jednotlivé úkony ako také, stratu času či DPH, a už vôbec nie z dôvodov uvádzaných okresným súdom. Žalovaná nevyvinula žiadnu procesnú aktivitu, nepoužila žiadne prostriedky procesnej obrany a neuviedla vlastné tvrdenia na popretie jeho tvrdení, resp. konkrétnych úkonov. Napriek uvedenému súd iniciatívne nesporné tvrdenia, t. j. tvrdenia, ktoré žalovaná nijako nerozporovala, nepovažoval za nesporné.

Žalobca nesúhlasil s nepriznaním náhrady za stratu času za úkony vykonané advokátskym koncipientom. Poukázal na ust. § 15 písm. b), § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a § 16 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého môže advokáta pri jednotlivých úkonoch zastúpiť advokátsky koncipient alebo iný zamestnanec advokáta. Ak zákon o advokácii a vyhláška priznávajú advokátovi za uskutočnenie úkonov právnej služby právo na tarifnú odmenu a právo na rôzne druhy náhrad, uvedené právo je potrebné priznať aj advokátskemu koncipientovi. Advokát má nárok na náhradu za stratu času bez ohľadu na skutočnosť, či príslušný úkon právnej služby (účasť na pojednávaní) vykonal osobne, alebo ho vykonal ním poverený advokát na základe substitučného plnomocenstva, alebo jeho advokátsky koncipient, ktorý je u advokáta zamestnaný. Advokátsky koncipient predstavuje súčasť personálneho aparátu v advokátskej kancelárii, kde pri jeho neúčasti z dôvodu jeho presunu nemôže pripravovať podklady a vybavovať právnu agendu pre advokáta, preto je plne na mieste kompenzovať stratu času náhradou v peniazoch. Vzhľadom na postavenie advokátskeho koncipienta je nepochybné, že úkon právnej služby, ktorý vykonal advokátsky koncipient, je v konečnom dôsledku úkonom právnej služby advokáta, za ktorý zodpovedá samotný advokát. Zároveň zo žiadneho ustanovenia zákona o advokácii, vyhlášky, ani Civilného sporového poriadku nevyplýva, že nemožno priznať náhradu trov súdneho konania za úkony právnej služby, ktoré uskutočnil advokátsky koncipient (napr. za účasť na pojednávaní), resp. že pri rozhodovaní o náhrade trov súdneho konania treba rozlišovať, či daný úkon právnej služby vykonal advokát alebo advokátsky koncipient. V tejto súvislosti žalobca poukázal na viacero rozhodnutí všeobecných odvolacích súdov, dovoľávajúc sa princípu právnej istoty.

Žalobca namietal i nepriznanie DPH za náhrady hotových výdavkov vo vzťahu k úkonom právnej služby vykonaným do 31. 05. 2009. Poukázal na ust. § 22 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty a Stanovisko Daňového riaditeľstva SR v Banskej Bystrici k uplatňovaniu DPH pri náhradách trov konania, z ktorých vyplýva, že základ dane zahŕňa aj súvisiace náklady účtované platiteľom príjemcovi plnenia alebo inej osobe, ktoré sú priamo spojené so zdaniteľným plnením a za ktoré platiteľ požaduje úhradu. Náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času predstavujú u advokáta náklady súvisiace s jeho činnosťou, čiže sú súčasťou základu dane. Samotné Ministerstvo spravodlivosti v súvislosti s výkladovými otázkami v nadväznosti na výklad § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. účinného do 31. 05. 2009 uviedlo, že vyhláškou č. 209/2009 Z. z. s účinnosťou od 01. 06. 2009 sa len odstránili výkladové otázky ohľadne toho, či DPH sa priznáva aj z náhrady výdavkov a náhrady za stratu času. Samotné významové znenie a výklad § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. ako také do 31. 05. 2009 a od 01. 06. 2009, bolo rovnaké, akurát sa vyhláškou č. 209/2009 Z. z. aj výslovne upravilo, práve kvôli výkladovým nezrovnalostiam a rôznej aplikácii jednotlivých subjektov, že DPH sa vzťahuje aj na náhrady podľa vyhlášky. Opačný postup a výklad je v rozpore s § 22 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

Žalobca namietal i nepriznanie či krátenie nároku na náhradu škody za vyčíslené a vynaložené trovy právneho zastúpenia, a to poradu pred výsluchom dňa 07. 06. 2005, poradu pred výsluchom dňa 19. 10. 2005, písomné podanie zo dňa 18. 06. 2007, obsahujúce návrh na doplnenie dokazovania a návrh na zastavenie konania, podanie na súd zo dňa 18. 02. 2008, označené ako vyjadrenie k obžalobe, účasť na výsluchu svedkyne C. Q. dňa 15. 12. 2005, písomné podanie - žiadosť o preskúmanie

dôvodov odopretia nahliadnutia do spisu zo dňa 23. 05. 2005, podanie - žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa zo dňa 19. 02. 2007, hoci jednotlivé úkony ako také žalovaná nerozporovala, neuplatnila prostriedky procesnej obrany. Okresný súd mal tieto uplatnené úkony, ktoré žalovaná nijako nerozporovala, považovať za nesporné, a nie zohľadniť niečo, čo žiadna zo strán netvrdila alebo nerozporovala.

Pokiaľ ide o porady s klientom, uviedol, že porady so svojim právnym zástupcom riadne preukázal, a to zápisom z porad s klientom. Pokiaľ ide o obsah zápisnice porady s klientom, v tomto nie je možné uvádzať konkrétny a detailný opis porady, nakoľko porada s klientom podlieha v zásade mlčanlivosti advokáta. Advokát nemôže predložiť detailný záznam komunikácie s klientom, prípadne konkrétne okolnosti procesnej taktiky vedenia obrany v konaní a pod. Prvostupňový súd v odôvodnení v súvislosti s poradou zo dňa 07. 06. 2005 uviedol, že žalobca ako obvinený požiadal o odklad výsluchu z dôvodu, že sa naň nemohol pripraviť a poukázal na skutočnosť, že mu bolo odopreté právo nazrieť do vyšetrovacieho spisu, pričom uvedené bolo tvrdené už v podaní zo dňa 23. 05. 2005. Tu však upriamil pozornosť na skutočnosť, že napriek tomu, že žalobca už v podaní zo dňa 23. 05. 2005 upozornil orgán činný v trestnom konaní, že mu bolo odopreté nahliadnuť do vyšetrovacieho spisu a následne požiadal o odklad výsluchu, orgán činný v trestnom konaní zotrval na výsluchu žalobcu a jeho žiadosti nevyhovel a ani mu neumožnil do trestného spisu nahliadnuť. Vzhľadom na dané sa žalobca musel s danou situáciou vysporiadať a požiadal svojho právneho zástupcu o poradu za účelom stanovenia ďalšieho procesného postupu či obrany v konaní. Obdobná situácia bola aj pri porade zo dňa 19. 10. 2005, keď orgán činný v trestnom konaní neakceptoval jeho podania. Podľa žalobcu išlo o úkony účelne vynaložené, smerujúce k najefektívnejšiemu uplatňovaniu, resp. bráneniu práva a záujmov klienta v trestnom konaní

V súvislosti s písomným podaním zo dňa 18. 06. 2007, obsahujúcim návrh na doplnenie dokazovania a návrh na zastavenie konania, ktorý súd nepriznal z dôvodu, že bolo vyšetrovateľovi doručené až pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu, pričom obsahovalo návrhy, ktoré mohli byť vykonané priamo pri preštudovaní spisu, žalobca uviedol, že samotné preštudovanie spisu a možnosť podať návrh na doplnenie dokazovania nie je možné stotožňovať ako jeden úkon. Pri preštudovaní spisu sa osoba sústreďuje na obsah spisu a dôkazy v ňom uvedené, pričom nemusí následne hneď posúdiť všetky návrhy na dokazovanie, ktoré by boli vhodné. Jeho právny zástupca navrhol doplnenie dokazovania a ďalší procesný postup samostatným podaním, a to za účelom správneho zachytenia návrhov, ako aj početnosť návrhov či rozsiahlosť podania. Následne po záverečnom preštudovaní bolo prezentované ďalšie stanovisko obhajcu žalobcu, ktoré nebolo v podaní zo dňa 18. 06. 2007.

Pokiaľ ide o podanie na súd zo dňa 18. 02. 2008, označené ako vyjadrenie k obžalobe, uvedené podanie bolo reakciou na podanú obžalobu a skutočnosti v nej tvrdené, a to v súlade so zásadou kontradiktórnosti trestného konania.

Podľa žalobcu boli všetky vykonané úkony účelné a prispeli k výsledku konania, t. j. k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby. Každý jeden úkon bol vykonaný vo vzájomnej súvislosti a v zmysle procesnej taktiky.

Vzhľadom na skutočnosť, že podal odvolanie voči druhému výroku, ktorý bezprostredne súvisí s výrokom o trovách konania, podal žalobca odvolanie aj voči tretiemu výroku a žiadal, aby mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Žalovaná s odvolaním žalobcu nesúhlasila. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázala na to, že žaloba žalobcu bola podávaná za platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ktorý procesné postupy, ktorých nevykonanie jej žalobca nepriamo vytýka, nepoznal, neupravoval, a teda ani neumožňoval ich praktické a účinné uplatnenie. Nečinnosť súdu prvej inštancie, vedúca k zmene procesného predpisu, umožňuje v súčasnosti, podľa jej názoru však nedôvodne, žalobcovi vytýkať postupy a úkony, ktoré nemala možnosť a ani dôvod realizovať. Tvrdenia žalobcu o nerozporovaní uplatneného nároku na náhradu škody titulom zaplatenia trov trestného konania, či nevyužitia inštitútov procesného útoku, či obrany, upravovaných príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku, sa javia byť účelovými. Vo zvyšku žalovaná odkázala na dôvody súdneho rozhodnutia, s ktorými sa stotožnila.

6. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovanej k jeho odvolaniu poukázal na to, že ustanovenia Civilného sporového poriadku v zmysle § 470 platia aj na konania, ktoré začali ešte pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Žalovaná mala možnosť v priebehu konania použiť už príslušné platné a účinné procesné postupy na základe platného a účinného predpisu, podľa ktorého rozhodoval i príslušný súd. Žalovaná namietla, že nemala možnosť a ani dôvod realizovať príslušné procesné postupy, nakoľko riadne už reagovala v roku 2015 na podanú žalobu, avšak žalovaná sa vyjadrovala aj v r. 2019,

teda za účinnosti Civilného sporového poriadku. Žalovaná tak v priebehu konania mohla využiť všetky prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, avšak výšku samotných trov nespochybňovala.

7. Žalovaná v duplike zotrvala na tom, že nemala dôvod, ale ani možnosť využívať vybrané súčasné procesné inštitúty v rámci civilného procesu spravovaného ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Poukázala na to, že už vo vyjadrení z roku 2019 spochybňovala, že za trovy je zodpovedná výlučne prokuratúra. Uviedla, že sa naďalej domnieva, že Okresný súd Žilina, ktorý trestné konanie po podaní obžaloby viedol, mohol a mal rozhodnúť inak už pri preskúmaní obžaloby, čo však neurobil. Ním zvoleným postupom tak umožnil vznik ďalších, nedôvodných trov trestného konania. Uviedla, že naďalej odmieta niest' zodpovednosť za pochybenia iného zodpovednostného subjektu a za to, že žalobca zodpovednostný subjekt nesprávne a nedostatočne identifikoval.

8. Ďalšie podania neboli stranami konania produkované.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolania boli podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol, čo do zamietnutia žaloby v časti o zaplatenie sumy 1.308,97 eur podľa § 388 C. s. p. zmenil, vo zvyšnej časti (v poradí prvom výroku a vo zvyšnej časti druhého výroku) rozsudok okresného súdu podľa § 387 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

10. Žalobca si v preskúmvanej veci žalobným návrhom na začatie konania uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., ktorým bolo uznesenie o vznesení obvinenia pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a následne obžaloba prokurátora sp. zn. 2Pv 54/05-75 pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., spod ktorej bol žalobca oslobodený. Uplatnený nárok na náhradu škody predstavoval trovy obhajoby v predmetnom trestnom konaní.

11. V konaní bolo nesporné, že uznesením vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva PZ v Žiline, Úradu justičnej a kriminálnej polície PZ ČVS: ORP-1057/OEK-ZI-2004 zo dňa 13. 05. 2005, proti ktorému žalobca podal sťažnosť, bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, 3 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. Sťažnosť žalobcu ako obvineného proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina sp. zn. 2Pv 54/05 zo dňa 13. 06. 2015. Dňa 17. 09. 2007 bola na žalobcu podaná obžaloba Okresnej prokuratúry Žilina sp. zn. 2Pv/54/05-75 pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zákona č. 300/2005 Z. z., spod ktorej bol žalobca rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9T/131/2007 zo dňa 27. 04. 2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 2To/76/2012-625 zo dňa 16. 08. 2012, oslobodený z dôvodu, že skutok, ktorý mu bol kladený za vinu, nie je trestný činom. V súvislosti s predmetným trestným stíhaním si žalobca uplatnil na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spočívajúcej v trovách obhajoby vo výške 5.499,12 eur.

12. Pokiaľ ide o posúdenia právneho základu veci, tento bol okresným súdom posúdený správne. Okresný súd pri posúdení nároku žalobcu správne vychádzal zo zákona č. 514/2003 Z. z., pod ktorého ustanovenia zistený skutkový stav i správne subsumoval a z ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej oslobodenie spod obžaloby má rovnaký následok ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť a ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991).

13. Na základe uvedeného sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že boli splnené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorými sú nezákonné rozhodnutie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím, ku ktorým záverom správne dospel i súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí.

14. Žalovaná v odvolaní podanom čo do vyhovujúceho výroku okresného súdu namietala, že okresný súd do povinnosti nahradiť žalobcovi škodu, ktorá mu mala byť spôsobená v súvislosti s trestným konaním vedeným jednak na Okresnej prokuratúre Žilina, jednak na Okresnom súde Žilina, zahrnul

aj trovy trestného konania vynaložené v konaní pred okresným súdom, pričom v tejto súvislosti nedostatočne reflektoval na skutočnosť, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v tejto časti nie je pasívne legitimovaným subjektom, ale týmto je v zmysle § 4 ods. 1 písm. a), bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. pasívne legitimovaným Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

15. Odvolací súd odvolanie žalovanej nepovažoval za dôvodné. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že pasívne vecne legitimovaným subjektom v spore nie je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ale Slovenská republika, v mene ktorej Generálna prokuratúra len koná, a to bez ohľadu na to, v akom štádiu trestného konania vznikli trovy obhajoby žalobcu, keď nezákonným rozhodnutím, od ktorého sa nárok na náhradu škody odvíja, bolo uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi, proti ktorému podal žalobca ako obvinený sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina sp. zn. 2Pv 54/05 zo dňa 13. 06. 2015 zamietnutá. Okresná prokuratúra Žilina následne dňa 17. 09. 2007 podala na žalobcu ako obvineného obžalobu. Odvolací súd poukazuje na to, že pôsobnosť prokuratúry vykonávajú prokurátori trestným stíhaním osôb podozrivých zo spáchania trestných činov a dozorom nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania v rozsahu podľa osobitného zákona a v prípravnom konaní, s výnimkou vecí patriacich do pôsobnosti Európskej prokuratúry (§ 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre). Pokiaľ teda prokurátor nezamietol sťažnosť žalobcu ako obvineného proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a v trestnej veci žalobcu následne podal príslušnému súdu obžalobu, je v zmysle § 4 ods. 1 písm. f), v spojení s § 4 ods. 1 písm. b) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. orgánom príslušným konať v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ktorej žalobca i adresoval žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. V ďalšom odvolací súd v súvislosti s odvolaním žalovanej v celom rozsahu odkazuje na body 28. a 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom sa súd prvej inštancie riadne vysporiadal s otázkou pasívnej vecnej legitimácie žalovanej a otázkou spoluzavinenia škody viacerými orgánmi verejnej moci a svoje závery v tomto smere i podrobne odôvodnil. Odvolací súd sa s tými závermi v celom rozsahu stotožňuje a na tieto v zmysle § 387 ods. 2 C. s. p. odkazuje, bez potreby ich opakovania odvolacím súdom

16. Odvolanie žalobcu odvolací súd vyhodnotil ako čiastočne dôvodné, a to v časti náhrady škody predstavujúcej odmenu advokáta a náhrady za úkony právnej služby - porada pred výsluchom dňa 07. 06. 2005 a dňa 19. 10. 2005 a v časti nároku na náhradu za stratu času pri úkonoch právnej služby vykonaných advokátskym koncipientom.

17. Súd prvej inštancie žalobcovi náhradu škody v súvislosti s vynaloženými trovami za úkony právnej služby - porada s klientom dňa 07. 06. 2005 a dňa 19. 10. 2005 nepriznal z dôvodu, že tieto nepovažoval za účelne vynaložené. V súvislosti s poradou dňa 07. 06. 2005 súd poukázal na skutočnosť, že žalobca pri výsluchu daného dňa ako obvinený požiadal o odklad výsluchu z dôvodov, ktoré uviedol už v podaní zo dňa 23. 05. 2005, keď obhajkyňa žalobcu sa výsluchu dňa 07. 06. 2005 zároveň nezúčastnila. Rovnako súd nepovažoval za účelne vynaložené trovy obhajoby za poradu zo dňa 19. 10. 2005 z dôvodu, že žalobca pri výsluchu daného dňa len vyhlásil, že je nevinný a vo veci odmietol vypovedať, a to s poukazom na skutočnosti, ktoré uviedol už v podaní zo dňa 07. 10. 2005. Keďže išlo o dôvody nevypovedania, ktoré mali byť už obsahom písomného podania zo dňa 07. 10. 2005, nebolo súdu zrejme aké iné skutočnosti mali byť predmetom porady. Podľa názoru odvolacieho súdu však samotná skutočnosť, že žalobca po uskutočnení porady ako obvinený odmietol vypovedať, nie je dôvodom pre vyhodnotenie porady ako neúčelnej. Napokon i odmietnutie vo veci vypovedať, pokiaľ orgány činné v trestnom konaní nereagovali na predchádzajúce písomné podania žalobcu, bolo v danom prípade výsledkom porady žalobcu s obhajcom, ktorej predmetom bolo ustálenie ďalšieho postupu v konaní v súvislosti s obranou a uplatňovaním práv žalobcu ako obvineného. Samotný výsledok tejto porady - odmietnutie vypovedania, nemôže byť dôvodom pre nepriznanie odmeny a náhrad za tento úkon právnej služby obhajcovi a následne náhrady škody v súvislosti s týmto úkonom právnej služby žalobcovi. Realizácia uvedených úkonov právnej služby bola preukázaná záznamom z porady s klientom, na ktorom bola vyznačená doba trvania porady a predmet porady, pričom v konaní neboli zistené skutočnosti, ktoré by spochybňovali údaje uvedené v týchto záznamoch.

18. Ako dôvodné odvolací súd vyhodnotil i námietky žalobcu vo vzťahu k nepriznaniu náhrady škody predstavujúcej náhradu za stratu času (§ 17 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.) v súvislosti s úkonmi právnej služby vykonanými mimo sídla advokáta advokátskym koncipientom.

19. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške 1/60 výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

20. Podľa § 25 ods. 3 O. s. p. účinného do 30. 06. 2016 (v danom prípade išlo o úkony právnej pomoci vykonané za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku) advokát je oprávnený dať sa zastupovať iným advokátom ako ďalším zástupcom, prípadne advokátskym koncipientom, ktorého zamestnáva.

21. Podľa § 89 ods. 3 C. s. p. ak je strana zastúpená advokátom, zastupovanie iným zástupcom ako advokátom je vylúčené. Ustanovenia osobitného predpisu o advokácii tým nie sú dotknuté.

22. Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov pri jednotlivých úkonoch môže advokáta zastúpiť advokátsky koncipient alebo aj iný zamestnanec advokáta.

23. Odvolací súd dospel k záveru, že stranám konania nemožno uprieť právo na náhradu nákladov, ktoré vynaložili na zastupovanie „len“ s odôvodnením, že v konkrétnom prípade bol advokát zastúpený koncipientom. Koncipient koná v mene advokáta, úkon ním vykonaný je rovnocenný s úkonom realizovaným priamo advokátom. Ak odmeňovanie advokátskeho koncipienta je riešené pracovnoprávnou úpravou, uvedené nijako nesúvisí s primárnym vzťahom medzi zastúpenou stranou konania a advokátom. Je totiž na advokátovi, aby svoju prácu organizoval čo najefektívnejšie, a to aj s prípadným využitím substitúcie.

24. Podstatou náhrady za stratu času je paušalizovaná kompenzácia produktívnej časovej jednotky, ktorú by inak mohol advokát využiť na odplatné poskytovanie právnych služieb, avšak vzhľadom na reálnu nevyhnutnosť ju musel venovať cestovaniu. Advokát pri poverení koncipienta na účasť na úkone „stráca“ pracovnú silu práve v čase, kedy advokátsky koncipient musí absolvovať cestu na súdom nariadený úkon. Nie je preto dôvodné rozlišovať medzi cestovaním advokáta a advokátskeho koncipienta, keďže v súlade so zákonom č. 586/2003 Z. z. by mohol čas strávený cestovaním využiť na efektívne poskytovanie právnych služieb klientom advokáta aj ním poverený advokátsky koncipient.

25. Vychádzajúc z uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu patrí žalobcovi i náhrada škody predstavujúca trovy obhajoby v trestnom konaní v súvislosti s úkonmi právnej služby - porady s klientom zo dňa 07. 06. 2005 a 19. 10. 2005 a náhrada za stratu času spojenú s cestou na úkony právnej služby uskutočnené advokátskym koncipientom, a to nasledovne:

- porada s klientom dňa 07. 06. 2005 - tarifná odmena 1.251,- Sk podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky, režijný paušál 150,- Sk podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, náhrada cestovných výdavkov podľa § 15 písm. a), § 16 ods. 4 vyhlášky v spojení s § 7 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov vo výške 3.862,45 Sk (základná náhrada uplatnená žalobcom 5,50 Sk x 514 km - vzdialenosť Košice - Žilina a späť, t. j. 2.827,-Sk a náhrada za spotrebované pohonné látky 514 km x 5/100 km / spotreba / x 40,29 Sk/l /cena paliva/, t. j. 1.035,43 Sk), náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky v rozsahu 13 začatých polhodín, t. j. 3.250,- Sk (13 x 250,- Sk) a DPH 19 % z tarifnej odmeny vo výške 237,70 Sk podľa § 18 ods. 3 vyhlášky účinnej do 31. 05. 2009, spolu 8.751,15 Sk, t. j. 290,48 eur,

- porada s klientom dňa 19. 10. 2005 - tarifná odmena 1.251,- Sk podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky, režijný paušál 150,- Sk podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, náhrada cestovných výdavkov podľa § 15 písm. a), § 16 ods. 4 vyhlášky v spojení s § 7 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov vo výške 3.863,22 Sk (základná náhrada uplatnená žalobcom 5,50 Sk x 514 km - vzdialenosť Košice - Žilina a späť, t. j. 2.827,-Sk a náhrada za spotrebované pohonné látky 514 km x 5/100 km / spotreba / x 40,32 Sk/l /cena paliva/, t. j. 1.036,22 Sk), náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky v rozsahu 13 začatých polhodín, t. j. 3.250,- Sk (13 x 250,- Sk) a DPH 19 % z tarifnej odmeny vo výške 237,70 Sk podľa § 18 ods. 3 vyhlášky účinnej do 31. 05. 2009, spolu 8.751,92 Sk, t. j. 290,51 eur,

- účasť na výsluchu svedkov dňa 15. 12. 2005 - náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky v rozsahu 13 začatých polhodín, t. j. 3.250,- Sk (13 x 250,- Sk), t. j. 107,88 eur,

- účasť na výsluchu svedka T. I. dňa 06. 02. 2006 - náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky v rozsahu 13 začatých polhodín, t. j. 3.549,- Sk (13 x 273,- Sk), t. j. 117,81 eur,

- účasť na výsluchu obvineného dňa 28. 06. 2006 - náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky v rozsahu 13 začatých polhodín, t. j. 3.549,- Sk (13 x 273,- Sk), t. j. 117,81 eur,

- účasť na výsluchu svedka C. Q. dňa 18. 01. 2007 - náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky v rozsahu 13 začatých polhodín, t. j. 3.861,- Sk (13 x 297,- Sk), t. j. 128,16 eur,
- účasť na záverečnom preštudovaní spisu dňa 18. 06. 2007 - náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky v rozsahu 13 začatých polhodín, t. j. 3.861,- Sk (13 x 297,- Sk), t. j. 128,16 eur,
- účasť na konfrontácii medzi obvineným a svedkom dňa 16. 07. 2007 - náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky v rozsahu 13 začatých polhodín, t. j. 3.861,- Sk (13 x 297,- Sk), t. j. 128,16 eur.

26. Pokiaľ ide o DPH, túto súd pri uvedených úkonoch priznal len z tarifnej odmeny, v ktorej súvislosti odkazuje na bod 38. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a bod 29. odôvodnenia tohto uznesenia.

27. Ostatné odvolacie námietky žalobcu nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

28. Pokiaľ ide o nepriznanie náhrady škody v súvislosti s trovami obhajoby v trestnom konaní za úkony právnej služby - návrh na doplnenie dokazovania a návrh na zastavenie konania zo dňa 18. 06. 2007 a vyjadrenie k obžalobe zo dňa 18. 02. 2008, odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie o nadbytočnosti a neúčelnosti uvedených úkonov právnej služby uvedenými v bode 35. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Pokiaľ ide o návrh na doplnenie dokazovania a na zastavenie konania zo dňa 18. 06. 2007, správne súd prvej inštancie poukázal na to, že návrhy obsiahnuté v uvedenom podaní mohli byť vykonané priamo pri preštudovaní spisu. Pokiaľ žalobca v odvolaní uvádzal, že pri preštudovaní spisu sa osoba sústreďuje na obsah spisu a dôkazy v ňom uvedené, pričom nemusí následne hneď posúdiť všetky návrhy na dokazovanie, ktoré by bolo vhodné, keďže podanie zo dňa 18. 06. 2007 bolo doručené orgánu činnému v trestnom konaní pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu, je zrejmé, že obhajca žalobcu k potrebe vykonania týchto dôkazov a návrhov dospel ešte pred preštudovaním vyšetrovacieho spisu (možno predpokladať, že to bolo v rámci prípravy na tento úkon), a teda obhajcovi nič nebránilo tieto návrhy predniesť v rámci úkonu preštudovania vyšetrovacieho spisu. Pokiaľ išlo o návrhy, ktoré boli uskutočnené pred preštudovaním vyšetrovacieho spisu, nemožno totiž akceptovať tvrdenie žalobcu o „nemožnosti posúdenia vhodnosti návrhov na dokazovanie, vzhľadom na sústredenie sa na obsah spisu a dôkazy v ňom uvedené“. S poukazom na uvedené sa odvolací súd stotožňuje aj s posúdením neúčelnosti úkonu právnej služby - vyjadrenie k obžalobe zo dňa 18. 02. 2008, keď súd žalobcu na vyjadrenie sa k obžalobe nevyzval a túto možnosť má obvinený, resp. jeho obhajca na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby. Odvolací súd v tejto súvislosti dodáva, že v rámci posudzovania účelnosti vynaložených trov nemožno opomenúť aj hospodárnosť konania.

29. Ako nedôvodné odvolací súd vyhodnotil i odvolanie žalobcu čo do nepriznania DPH za úkony právnej služby uskutočnené do 31. 05. 2009. Odvolací súd sa v tejto časti v celom rozsahu stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie v bode 38. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu odkazuje. Odvolací súd dodáva, že okrem judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorej vychádzal súd prvej inštancie, záver o tom, že do 31. 05. 2009 sa o daň z pridanej hodnoty zvyšuje len tarifná odmena určená podľa § 9 až 14f vyhlášky č. 655/2004 Z. z., nie aj režijný paušál, cestovné náhrady či náhrada za stratu času, ako súladný s právnou úpravou účinnou v čase rozhodovania súdu prvej inštancie vyplýva i z uznesenia Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 717/2013 zo dňa 12. 12. 2013.

30. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal i krátenie odmeny za ďalšie právne úkony, svoje odvolanie v tejto časti okrem nemožnosti súdu skúmať účelnosť trov právneho zastúpenia bez námietky žalovanej neodôvodnil. Uvedenú odvolaciu námietku odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú, keď žalovaná už v odpore proti platobnému rozkazu spochybnila účelnosť vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní. Odvolací súd v tejto súvislosti zároveň dodáva, že samotný žalobca v žalobe neodôvodňoval účelnosť jednotlivých trov obhajoby v trestnom konaní ako takú. V ďalšom odvolací súd uvádza, že pokiaľ poškodenému prislúchajú len účelne vynaložené trovy obhajoby, je súd povinný skúmať, či trovy, ktoré si poškodený - žalobca v rámci nároku na náhradu škody uplatnil, boli nielen vynaložené, ale či boli vynaložené aj účelne. S výnimkou porady zo dňa 07. 06. 2005 a 19. 10. 2005, návrhu na doplnenie dokazovania a zastavenie konania zo dňa 18. 06. 2007 a vyjadrenia k obžalobe zo dňa 18. 02. 2008 je z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zároveň zrejmé, že dôvodom nepriznania či krátenia odmeny za ostatné úkony právnej služby nebola ich neúčelnosť, ale nesprávne vyčíslenie (uplatnenie odmeny za 5 polhodín pri úkone právnej služby - výsluchu svedkyne C. Q. dňa 15. 12. 2005, uplatnenie odmeny v plnej výške, hoci patrili len vo výške 1-ice tarifnej odmeny pri úkone právnej služby - žiadosť o preskúmanie dôvodov odopretia nahliadnutia do spisu dňa 23. 05. 2005 a žiadosť o

preskúmanie postupu vyšetrovateľa dňa 19. 02. 2007, ktoré závery súdu prvej inštancie v odôvodnení žalobca nenamietal).

31. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a záverov odvolací súd rozsudok okresného súdu v poradí druhom výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol čo do zamietnutia sumy 1.308,97 eur predstavujúcej trovy obhajoby za úkony právnej služby - porada s klientom dňa 07. 06. 2005 a dňa 19. 10. 2005 a náhradu za stratu času k úkonom právnej služby zo dňa 15. 12. 2005, 06. 02. 2006, 28. 06. 2006, 18. 01. 2007, 18. 06. 2007 a 16. 07. 2007 uskutočnených advokátskym koncipientom mimo sídla advokáta zmenil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.308,97 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.308,97 eur od 02. 02. 2015 do zaplatenia, keď vo vzťahu k začiatku omeškania a výške uplatneného príslušenstva sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie v bode 33. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ktoré žiadna zo strán nerozporovala.

32. Vo zvyšnej časti (čo do prvého výroku, ktorým súd žalobe v časti vyhovel a čo do zvyšnej časti druhého výroku) rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, keď odvolanie žalobcu i žalovanej v tejto časti vyhodnotil ako nedôvodné.

33. Nakoľko odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej, podľa § 396 ods. 1, 2 C. s. p. nanovo rozhodol o trovách (odvolacieho i prvoinštančného) konania. O nároku na náhradu trov rozhodol odvolací súd pri aplikácii ust. § 255 C. s. p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 5.499,12 eur, úspešný bol v časti sumy 4.572,76 eur (3.263,79 eur priznaných okresným súdom a 1.308,97 eur priznaných odvolacím súdom), vo zvyšnej časti, t. j. čo do zaplatenia 926,36 eur bol neúspešný. Žalobca tak bol úspešný v rozsahu 83,15 %, neúspešný v rozsahu 16,85 %, a teda čistý úspech žalobcu predstavuje 66,3 % (83,15 % - 16,85 %). Odvolací súd tak priznal žalobcovi ako úspešnejšej strane konania voči žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 66,30 %. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)